Thoâng tin cho ngöôøi xin ñoaøn tuï gia ñình taïi Na-uy (Tieáng Vieät)

Di chuyeån tôùi moät quoác gia môùi ñem ñeán nhöõng cô hoäi môùi vaø nhöõng thöû thaùch baát ngôø. Caàn phaûi hieåu bieát veà quoác gia môùi naøy ñeå coù theå coù moät cuoäc soáng toát ñeïp nhaát coù theå. Raát tieác moät soá ngöôøi tôùi Na-uy ñaõ rôi vaøo nhöõng hoaøn caûnh khoù khaên. Luùc ñoù, neáu bieát caùch öùng xöû seõ coù lôïi. Thoâng tin naøy neâu nhöõng vaán ñeà coù theå thích hôïp cho moät soá ngöôøi di chuyeån tôùi Na-uy.

Phaùp luaät
Luaät phaùp Na-uy ñöôïc aùp duïng cho moïi ngöôøi cö nguï taïi Na-uy.
Trong tröôøng hôïp coù söï maâu thuaãn giöõa luaät Na-uy vaø luaät toân giaùo, thì luoân luoân luaät Na-uy ñöôïc aùp duïng. Bình ñaúng nam nöõ laø moät giaù trò cô baûn cuûa Na-uy vaø ñaõ ñöôïc qui ñònh trong luaät Na-uy. Ñaøn baø vaø ñaøn oâng coù quyeàn ñoàng ñeàu veà cô hoäi giaùo duïc, laøm vieäc cuõng nhö phaùt trieån vaên hoùa vaø chuyeân moân. Khoâng ñöôïc pheùp kyø thò vì lyù do toân giaùo, saéc toäc hay giôùi tính.

Hoân nhaân
Caám ña hoân.
Caám keát hoân vôùi hôn *moät* ngöôøi. Ña hoân coù theå bò phaït tuø. Tröôøng hôïp ñaõ keát hoân vôùi nhieàu ngöôøi taïi ngoaïi quoác thì chæ *moät* ngöôøi phoái ngaãu ñöôïc quyeàn ñoaøn tuï gia ñình taïi Na-uy.

Theo luaät Na-uy nhöõng ngöôøi phoái ngaãu coù nghóa vuï caáp döôõng laãn nhau vaø con caùi. Vôï choàng cuõng coù nghóa vuï thoâng tin cho nhau ñeå coù theå cöùu xeùt kinh teá gia ñình.

Hoân nhaân cöôõng baùch
Chæ coù hoân nhaân töï nguyeän môùi ñöôïc thöøa nhaän taïi Na-uy. Cöôõng baùch hoân nhaân laø phaïm phaùp.
Moät hoân öôùc do cha meï hoaëc ngöôøi lôùn khaùc thaønh laäp nhaân danh treû em döôùi 18 tuoåi, khoâng coù hieäu löïc raøng buoäc taïi Na-uy. Keû cöôõng baùch hoaëc eùp buoäc ngöôøi khaùc keát hoân, coù theå bò phaït tuø. Hoân nhaân thöïc hieän döôùi söï cöôõng baùch khoâng ñöôïc chaáp nhaän laø cô sôû cho vieäc ñoaøn tuï gia ñình.

Ly dò
Ñaøn baø vaø ñaøn oâng coù cuøng quyeàn lôïi ñoái vôùi vieäc xin ly dò.
Luaät leä ly dò cuûa Na-uy khoâng phaân bieät giôùi tính, saéc toäc hay toân giaùo, caû trong quyeàn ly dò laãn vieäc daøn xeáp kinh teá sau khi ly dò.

Vieäc ly dò taïi Na-uy ñöôïc thöøa nhaän nhö theá naøo taïi nhöõng quoác gia khaùc, tuøy thuoäc vaøo luaät phaùp quoác gia cuûa töøng nöôùc ñoù. Quy luaät veà vieäc chaêm soùc haèng ngaøy vaø traùch nhieäm ñoái vôùi con caùi, sau khi ly dò, ñöôïc aùp duïng nhö nhau cho caû hai ngöôøi phoái ngaãu.

Treû em
Taïi Na-uy treû em coù nhöõng quyeàn rieâng.

Theo luaät Na-uy moïi ngöôøi döôùi 18 tuoåi ñöôïc coi laø treû em. Moïi treû em ñeàu coù nhöõng quyeàn ñoäc laäp, phaùp lyù, vaø ñoøi hoûi ñöôïc söï chaêm soùc caàn thieát töø cha meï. Treû em coù quyeàn lôïi vaø boån phaän ñi hoïc töø naêm ñaày saùu tuoåi cho tôùi khi hoïc xong lôùp möôøi. Cha meï coù nhieäm vuï thu xeáp cho con tôùi tröôøng.

Chính quyeàn phaûi coù bieän phaùp trong tröôøng hôïp treû em soáng trong nhöõng tình traïng coù theå nguy haïi tôùi söùc khoûe vaø söï phaùt trieån. Khoâng ñöôïc pheùp tröøng phaït theå lyù treû em. Nghóa laø, thí duï nhö, caám ñaùnh treû em.

Baïo haønh

Moïi ngöôøi bò baïo haønh ñeàu coù quyeàn ñöôïc söï giuùp ñôõ cuûa chính quyeàn Na-uy. Ñieàu naøy cuõng ñöôïc aùp duïng ñoái vôùi vieäc baïo haønh do caùc phaàn töû trong gia ñình.

Taïi Na-uy, baïo haønh trong gia ñình laø phaïp phaùp, vaø caûnh saùt xem vieäc ñieàu tra vaø truy toá söï baïo haønh trong gia ñình laø ñieàu quan troïng. Ngoaøi baïo haønh theå lyù vaø taâm lyù, nhöõng söï haêm doïa, cöôõng baùch vaø boû beâ cuõng ñöôïc coi laø baïo haønh taïi Na-uy. Ngöôøi duøng baïo löïc, keå caû ñoái vôùi ngöôøi phoái ngaãu hay con caùi, coù theå bò phaït tuø tôùi 8 naêm. Baïo haønh trong gia ñình coù theå ñöa tôùi hình phaït naëng hôn laø baïo haønh khaùc.

Nhöõng phuï nöõ ñaõ ñöôïc pheùp cö truù taïi Na-uy vì lyù do ñoaøn tuï gia ñình vôùi choàng hoaëc ngöôøi soáng chung, coù theå xin pheùp cö truù rieâng neáu hoï laø naïn nhaân cuûa vieäc haønh haï taâm lyù hay theå lyù. Ñieàu naøy vaãn ñöôïc aùp duïng maëc duø ngöôøi phuï nöõ khoâng coøn chung soáng vôùi choàng nöõa.

Thoâng thöôøng ngöôøi ta coù theå xin giaáy pheùp thöôøng truù sau khi coù giaáy pheùp cö truù ôû nöôùc naøy theo dieän ñoaøn tuï gia ñình ñöôïc ba naêm. Haõy lieân laïc vôùi caûnh saùt, soá ñieän thoaïi 112 ñeå ñöôïc giuùp ñôõ trong tröôøng hôïp baïo haønh khaån caáp. Ngöôøi phuï nöõ bò baïo haønh döôùi hình thöùc naøy hay hình thöùc khaùc cuõng coù theå lieân laïc vôùi moät trung taâm khuûng khoaûng. Caùc trung taâm khuûng hoaûng cung öùng söï baûo veä vaø giuùp ñôõ cho caùc phuï nöõ bò haønh hung.

Nhöõng ñieàu neân bieát

Chieáu khaùn

Na-uy coù chaân trong Khoái Hôïp Taùc Schengen. Moät chieáu khaùn thaêm vieáng ñeán caùc nöôùc Schengen ñöôïc caáp vôùi ñieàu kieän laø ñöông ñôn phaûi ra khoûi vuøng naøy tröôùc khi chieáu khaùn heát haïn. Neáu baïn ôû laïi Na-uy laâu hôn thôøi gian chieáu khaùn cho pheùp, baïn coù theå bò truïc xuaát ra khoûi nöôùc naøy. Baïn cuõng coù theå gaëp khoù khaên khi xin chieáu khaùn hoaëc xin pheùp cö truù sau naøy.

Chieáu khaùn thaêm vieáng khoâng cho pheùp laøm vieäc taïi Na-uy. Caùc cô sôû ngoaïi giao coù theå cho thoâng tin theâm veà chieáu khaùn.

Giaáy pheùp laøm vieäc vaø cö truù
Baïn coù theå xin giaáy pheùp laøm vieäc vaø cö truù taïi caùc cô sôû ngoaïi giao Na-uy. Neáu baïn coù ba naêm ñaøo taïo chuyeân nghieäp sau khi toát nghieäp tröôøng trung hoïc caáp I, baïn coù theå xin giaáy pheùp laøm vieäc nhö laø chuyeân vieân.

Giaáy pheùp laøm vieäc vaø cö truù taïi Na-uy thoâng thöôøng phaûi gia haïn moãi naêm. Sau ba naêm coù theå xin pheùp thöôøng truù.

Giaáy pheùp thöôøng truù khoâng coù giôùi haïn thôøi gian, do ñoù khoâng caàn phaûi gia haïn. Cô sôû ngoaïi giao coù theå cho bieát theâm chi tieát. Cuõng coù theå coi nôi www.udi.no

Taïi Na-uy
Nhieàu coâng xaõ coù höôùng daãn vieân tò naïn. Höôùng daãn vieân tò naïn laø ngöôøi laøm vieäc treân caên baûn thieän nguyeän, giuùp ñôõ ngöôøi di daân vaø ngöôøi tò naïn vôùi söï coá vaán vaø höôùng daãn thöïc tieãn.

Qua höôùng daãn vieân tò naïn, baïn coù theå laøm quen hôn vôùi xaõ hoäi ñòa phöông vaø Na-uy, vaø coù theå thöïc taäp tieáng Na-uy. Dòch vuï naøy mieãn phí. Haõy lieân laïc coâng xaõ ñeå coù caùc thoâng tin veà höôùng daãn vieân tò naïn.

Phaàn lôùn caùc coâng xaõ ñeàu coù cung öùng vieäc daïy tieáng Na-uy cho ngöôøi di daân. Haõy lieân laïc coâng xaõ ñeå nhaän theâm thoâng tin.

Thoâng tin veà caùc nôi lieân laïc
- Cô quan Ngöôøi Tò Naïn Töï Giuùp www.seif.no
- Hoäi Hoàng Thaäp Töï Oslo cho söï giuùp ñôõ vaø coá vaán veà hoân nhaân cöôõng baùch. Ñt 815 55201 (töø 09 tôùi 18 giôø)
- www.krisesenter.com coù ñòa chæ vaø soá ñieän thoaïi cuûa taát caû caùc trung taâm khuûng hoaûng ôû Na-uy
- Aetat (Vaên phoøng lao ñoäng) – giuùp tìm vieäc. Haõy lieân laïc vôùi Aetat nôi baïn cö nguï hoaëc www.aetat.no
- Nha Ngoaïi Kieàu (UDI): 23 35 15 00 – www.udi.no
- Caûnh saùt: 02800
- Caùc cô quan caáp cöùu:
  Cöùu hoûa soá ñt 110
  Caûnh saùt soá ñt 112
  Xe cöùu thöông soá ñt 113